

Handläggare
Liselott Hedman
Telefon:

Till
Telefonplans förskolor

Verksamhetsplan 2023 för Telefonplans förskolor

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

Inledning	3
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	15
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	17
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	19
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	24
Redovisning av ekonomi	25
Resursanvändning	25
Budget 2023	25
Övrigt.....	25

Inledning

Orkestern, Luren, Paletten, Smeden och Metronomen är förskolorna som tillhör Telefonplans förskolor och ingår i Hägersten/Älvsjö stadsdelsförvaltning. Vi har 85 medarbetare i Telefonplans förskolor varav 32 är förskollärare och 53 är barnskötare. Enheten har även 4 kockar, 3 ekonomibiträden och en lokalvårdare.

Enhetens verksamhetsidé innebär att vi är medforskande pedagoger som bedriver undervisning genom ett utforskande arbetssätt där vi lägger stor vikt vid barns nyfikenhet, delaktighet och inflytande. Lärande och omsorg ska för barnet bli en helhet. Vi betonar därför även vikten av trygghet, närvarokompetens och ett omsorgsfullt förhållningssätt för barnen och deras vårdnadshavare. Genom att barnens lek, kommunikativa och skapande förmågor tas tillvara och uppmuntras utvecklas barnens språk, fantasi och skaparkraft. Barnens identitet, självkänsla och empatiska förmåga stärks genom att vi ser och bekräftar varje barn utifrån deras egna förutsättningar och att verksamheten styrs av barnens intressen och behov. Vårt fokusområde är hållbar utveckling och är ett övergripande och gemensamt fokusområde i hela enheten. Vårt fokusområde är en förutsättning för att verka för likvärdighet inom våra förskolor men också för att verka för en gemensam och hållbar framtid. Enhetens förskolor arbetar med ”sommaruppgifter” i syfte att ge barn, pedagoger och enheten något gemensamt att förhålla sig till och som ett sätt att tillsammans starta upp vårt gemensamma fokusområde. Sommaruppgiften bidrar till delaktighet och inflytande för samtliga barn och familjer.

Genom vår gemensamma vision skapar vi en god gemenskap och en Vi –känsla inom hela förskoleenheten: *En likvärdig förskola i världsklass för alla barn i Telefonplan!*

Enhetens värdegrund: På våra förskolor ska alla känna sig delaktiga och ha inflytande över sin vardag. Trygghet, glädje och ett utforskande arbetssätt skapar lust att leka och lära. Genom likabehandling ser vi alla människors lika värde och möjliggör att alla får vara sitt bästa jag varje dag. Vi verkar tillsammans för en hållbar utveckling!

Stadens vision -2040 "Möjligheternas Stockholm" samt Hägersten/ Älvsjö värdegrund är grunden till enhetens värdegrund.

Verksamhetsbeskrivning:

Förskoleavdelningen på stadsdelen består av:

Avdelningschefen är övergripande ansvarig för stadsdelens samtliga förskolor och har en utvecklingsenhet samt en resursenhet som stöd. Utvecklingsenheten driver utvecklingsfrågor för hela stadsdelen och resursenheten ansvarar för barn i behov av stöd.

Utvecklingsenheten är en del av förskoleavdelningen som ansvarar för att hålla i utvecklingsfrågor samt systematiska kvalitetsarbetet för alla förskoleenheter i hela stadsdelen.

Resursenheten är en enhet som stödjer förskoleenheter i hela stadsdelen i arbetet med barn i behov av särskilt stöd.

Telefonplans förskolors organisation består av:

Ledningsgruppen där rektor och två biträdande rektorer som ingår. Syftet med

ledningsgruppen är att stödja medarbetarna så att de kan fullgöra sitt uppdrag enligt styrdokumentet.

I den **utvidgade ledningsgruppen** ingår administratör på heltid och utvecklingspedagog på halvtid. Syftet med den utvidgade ledningsgruppen är att få in ytterligare stöd till medarbetarna i det administrativa och det pedagogiska uppdraget.

Rektor är verksamhetsansvarig och har det övergripande ansvaret för att läroplanen och riktlinjer för förskolan följs, ansvar för verksamhet, budget, personal, och arbetsmiljöfrågor samt planerar, leder och utvecklar verksamheten tillsammans med biträdande rektorer, ledningsgruppen och medarbetarna. Ansvaret innebär även att ha fokus på uppföljning och resultat så att alla verksamheter ges möjlighet att leva upp till rådande riktlinjer för vår vision inom förskolan.

Biträdande rektorer biträder rektor inom det pedagogiska och organisatoriska ledarskapet. En biträdande ansvarar för arbetsmiljö, lokalfrågor, rehab och personalärenden och den andra biträdande rektorn ansvarar för den pedagogiska delen. Tillsammans planerar, leder och utvecklar de verksamheten gemensamt med rektor. Fokus för båda biträdande rektorerna är på uppföljning och resultat så att alla verksamheter ges möjlighet att leva upp till rådande riktlinjer för vår vision och värdegrund samt våra styrdokument inom förskolan.

Administratören bistår rektor och biträdande rektorer med allt administrativt arbete. Ansvarar för personalrapportering, fakturering, beställningar, arkiv, städbolag och larm mm.

Utvecklingspedagogen är ett stöd för pedagogerna i enheten i deras uppdrag att följa läroplanens intentioner samt håller i enhetens pedagogiska nätverk. Uppdraget är att hålla fokus på hur vi skapar hög kvalitet i våra verksamheter på uppdrag av rektor och biträdande rektorer. Håller i nätverk, handleder studenter och ansvarar för kultur mm.

Lokal samordnare är en till två barnskötare eller förskollärare med fokus på samordningsfrågor och finns på varje förskola. Samordnaren ingår i Samordningsgruppen för enheten och de träffar de biträdande rektorerna en gång i månaden. Syftet med samordningsgruppen är att vara en länk mellan ledning och verksamhet för att skapa delaktighet och inflytande. Den som är samordnare ansvarar för att se över den dagliga strukturen och att lyfta frågor vidare till ledning samt ge information vid planerade möten.

Lokal utvecklingsledare är en förskollärare som har fokus på utvecklingsfrågor och finns på varje enskild förskola. Den lokala utvecklingsledaren leder LUG (lärarforum) där alla förskollärare på varje förskola ingår. Fokus är att diskutera pedagogiska uppdraget utifrån våra styrdokument. Lokala utvecklingsledaren ingår i enhetens utvecklingsgrupp och ansvarar för att rätt frågor tas upp på de lokala utvecklingsgrupperna (LUG) med de övriga barngruppsansvariga förskollärarna på förskolan en gång i veckan. Gruppen är ett stöd i det praktiska genomförandet för medarbetarna vad gäller uppfyllelsen av våra åtaganden. Syftet med gruppen är att utveckla och höja den pedagogiska kvaliteten med fokus på undervisning, utvärdering och utveckling utifrån våra styrdokument och vår vision och värdegrund. Enhetens utvecklingsgrupp ska verka för en pedagogisk likvärdighet mellan alla våra förskolor. Den som är lokal utvecklingsledare ansvarar för att lyfta frågor vidare till ledning samt ge information vid planerade möten.

Kvalitets- och utvecklingsarbete:

Lokalsamordningsgrupp (LSG) är ett möte där samordnare på varje enskild förskola ansvarar för att se över den dagliga strukturen samt delta på enhetens samordningsmöten en gång i månaden. Syftet med denna grupp är att ha fokus på samarbete, samordningsfrågor och ha fokus på att arbetsmiljö och strukturer fungerar.

Lokalutvecklingsgrupp (LUG) är ett möte för förskollärarna på varje enskild förskola vars syfte ligger i att skapa förutsättningar för förskolläraren att fullgöra sitt ansvar och uppdrag. Fokus ska ligga på att lyfta och följa upp, samt leda det pedagogiska arbetet utifrån styrdokument, våra åtaganden, våra fokusområden och enhetens systematiska kvalitetsarbete som beskrivs i vårt pedagogiska år. Utvecklingsgruppsansvarig ansvarar för dagordning och innehåll. Rektor, biträdande rektorer och utvecklingspedagog deltar vid behov. En gång i månaden träffas alla förskollärare i hela enheten för ett gemensamt utvecklingsforum i syfte att arbeta för en ökad likvärdighet på våra förskolor.

Kris - brand och beredskapsmöte genomförs två ggr per termin. Det finns en ansvarig på varje förskola som tillsammans med biträdande rektor har fokus på krisplaner och rutiner för hantering av olika eventuella krissituationer som kan uppstå.

Arbetsplatsträffar (APT) genomförs varje månad på morgonen. Mötena innehåller information, olika pedagogiska forum och arbetsmiljöfrågor. Gemensamma beslut kan fattas i samverkan under mötet. Rektor eller biträdande rektorer håller i mötet och ansvarar för dagordning samt protokoll. Övriga frågor har stort fokus på APT och är de frågor som rör den enskilda förskolan. De frågor som ledningen fångat in under månaden lyfts in på dagordningen för att följa upp och besluta i viktiga frågor.

Enskild pedagogisk utvecklingstid (PUT) för förskollärare är inlagt i schemat och tydligt markerat så att det blir synligt att förskolläraren inte är i barngrupp. Reflektion i arbetslaget, lärarforum och individuell planering är det som utgör den pedagogiska utvecklingstiden för förskollärare. Alla medarbetare, både barnskötare och förskollärare har en halvtimme individuell planeringstid inlagd på schema där syftet är att dela det gemensamma ansvaret för det arbetslaget behöver göra tillsammans.

Arbetslagsreflektion sker regelbundet en timme i veckan. Fokus på dessa möten är det projekt arbetslaget arbetar med tillsammans med barnen och hur de ska komma vidare i dessa. Vi arbetar utifrån vår undervisningsplanering som skrivs i början på läsåret utifrån barngruppens behov och intressen och arbetslagets tidigare utvärdering. Reflektionsunderlaget är ett stöd och ett gemensamt underlag för hela enheten där vi synliggör våra observationer, barnens lärprocesser, såväl enskilda som i grupp och våra analyser av dessa. Reflektionsunderlaget bygger på vårt fokusområde och våra pedagogiska ställningstaganden bland annat genom att kontinuerligt lyfta olika begrepp som omsorg, lärande och utforskande.

Medarbetarnas delaktighet:

Vi lägger stor vikt vid **delaktighet och inflytande** för både barn, pedagoger och vårdnadshavare. Våra möten skall bilda en röd tråd där det tydligt framgår vilket syfte och innehåll de olika mötena har. Enhetens organisation och mötesstruktur bygger på att skapa tillfällen att mötas i olika forum där vi skapar förutsättningar för delaktighet, uppföljning och

analys av genomförande. Rektor och biträdande rektorer deltar på dessa möten.

Systematiskt kvalitetsarbetet sker i skolplattformen. Lärloggar skrivs för varje barngrupp samt individuellt för varje enskilt barn. Det är ett stöd som hjälper arbetslagen att utveckla och utvärdera den undervisning som bedrivs under läsåret. För detta arbete finns det en kommunikationsmall som stöd. Biträdande rektorer och utvecklingsledaren ansvarar för att följa upp att förskolläraren och arbetslaget arbetar målstyrt och ger återkoppling på lärloggarna. Undervisningsplanen skrivs utifrån, läroplanen, enhetens fokusområden och verksamhetsplan och aktuell barngrupps behov och intressen. I slutet av varje termin görs en utvärdering av läsårets arbete. Resultatet sammanställs och analyseras. Analysen ligger till grund för kommande läsårs förbättrings- och utvecklingsarbete.

Kvalitetsronder görs en gång per läsår i syfte att följa upp arbetslagets målstyrda arbete genom en dialog mellan arbetslag och rektorer/utvecklingspedagog. Inför kvalitetsronderna skickas ett underlag till arbetslaget så de kan förbereda sig och hitta sina styrkor och utvecklingsområden samt sätta ord på vad de behöver för stöd av ledningen för sitt fortsatta arbete i syfte att arbeta målstyrt. Ett annat utvärderingsverktyg är stockholmsstads egna självskattningsformulär WKI (indikatorer)- Det är ett digitalt verktyg som ger medarbetare och chefer stöd i uppföljningen av kvalitetsarbetet.

Föräldrasamverkan är en viktig förutsättning för att vi ska nå goda resultat i vårt arbete. Brukarundersökningen 2021 visade på ett en mycket hög nöjdhet hos våra vårdnadshavare. Telefonplans förskolor låg högt i rangordningen i stadsdelen inom flertalet av frågorna i enkäten. Vi värdesätter den dagliga kontakten med vårdnadshavare, samt erbjuder förskoleråd, utvecklingssamtal, föräldramöten och föräldraaktiv inskolning. Vi lägger även stor vikt vid den dagliga dialogen så att en god samverkan mellan förskola och hem skapas. Trygga relationer mellan hem och förskola är en viktig förutsättning för att våra barn ska få en bra förskoleperiod och en bra start i sin utbildning.

Kompetensutveckling:

Pedagogiska nätverk är forum för alla pedagoger i Telefonplans enhet. I nätverken lyfts våra fokusområden så att samsyn och förståelse för dessa underlättas. Syftet med nätverken är att skapa tillfällen för kollegialt lärande och vara kompetenshöjande. Utvecklingspedagogen håller i och planerar nätverken tillsammans med biträdande rektor för det pedagogiska uppdraget.

Starka områden från brukarundersökningen är respektfullt bemötande, trygghet och att rekommendera vår förskola. Medarbetarenkäten visar att medarbetarna anser sig ha tydliga mål, vet vad som förväntas av dem och att rektor och biträdande rektorer ställer tydliga krav på dem och har ett respektfullt bemötande av medarbetare.

Utvecklingsområden vi kan se en stor vinst med att fortsätta arbeta med ett gemensamt huvudfokusområde för hela enheten och ha olika fördjupningsområden. Dessa områden är kopplade till stadsdelens utvecklingsområden. Under verksamhetsåret kommer vi att lyfta vad det innebär att arbeta utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet för att utveckla en gemensam förståelse för dessa begrepp. För att understödja likvärdighet och kollegialt lärande inom enheten samt för att underlätta att dessa ska gå som en röd tråd genom alla verksamheter

och pedagogiska forum. Vi kommer även titta mer fördjupat på skillnader och likheter mellan pojkar och flickors möjligheter till en jämställd utbildning.

- Språkutvecklande utbildning och undervisning
- Rörelse i en inkluderande pedagogisk miljö ute och inne
- Barnkonventionen och barnens rätt till kroppslig och personlig integritet

Viktiga styrdokument: Sveriges rikes lag, FN:s barnkonvention, Arbetsmiljölagen, Sekretesslagen, Socialtjänstlagen (SOL), Skollagen, Läroplan för förskolan (2018), Stockholms stads Förskoleprogram, Stadsdelens mål och åtaganden, Verksamhetsplan, samt Aktiva åtgärder och plan mot kränkande behandling.

Viktiga samarbetspartners: Stadsdelens förskoleavdelning, resursenhet och ekonomiavdelning. Feelgood företagshälsovård, Stockholms universitet, socialtjänsten, barnhabiliteringen i Liljeholmen, BUP, talpedagog, BVC, biblioteket vid Telefonplan, grundskolorna inom stadsdelen.

Verksamhetsplanen kommer hanteras och slutgiltigt skrivas efter APT och planeringsdagarna i januari för hela enheten, 16-19 januari 2023.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att stadsdelsområdets kommunala förskolor ger alla barn lika möjligheter och det stöd de behöver för att lära och utvecklas i enlighet med Barnkonventionen, Skollagen samt Förskolans läroplan.

En faktor som påverkar förskoleverksamheten är minskningen av antalet barn i åldrarna 1–5 år i stadsdelsområdet, en trend som har bestått de senaste två åren, dock ojämn över stadsdelen. Verksamheten har anpassats utifrån trenden både när det gäller lokalbeståndet och organisationen. Endast ändamålsenliga permanenta förskolelokaler är kvar i lokalbeståndet och från januari 2023 justeras antalet resultatenheter från tretton till tolv. Enligt Sweco:s befolkningsprognos ökar det totala behovet av antalet förskoleplatser successivt under kommande tioårsperiod men med start från ett lägre barnantal än tidigare prognostiserat. Det innebär att förskoleverksamheten kommer expandera framgent men att det befintliga lokalbeståndet möter platsbehovet under en längre tid än tidigare prognostiserat.

Förskolan ska främja livslångt lärande och ge trygghet och omsorg för alla barn samt förmedla och förankra grundläggande demokratiska värderingar liksom respekt för mänskliga rättigheter. Barnen i förskolan ges, oavsett könstillhörighet, möjlighet att utveckla sina förmågor och intressen med samma möjligheter och på lika villkor. Där det är möjligt att ta fram könsuppdelad statistik analyseras resultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Stödfrågor för jämställdhetsanalyser används vid bland annat tertiärrapporter. Om förskoleenheterna

uppmärksammar omotiverade könsskillnader i bedömningar, nöjdhet eller insatsernas framgång analyseras även detta.

Förskolorna erbjuder inkluderande, tillgängliga lärmiljöer och i lek och interaktion med barnen utmanas könsstereotypiska normer och värden. Ett brett urval av material, lekar och aktiviteter erbjuds för att barnen ska ha möjlighet att bredda sina lekmönster. Undervisningen sker ofta i grupper om färre barn för att värna om barns samtalsutrymme och möjliggöra för alla barn att ge uttryck för sina tankar, åsikter och idéer. På så vis möjliggörs att alla barn får lika stort inflytande över och utrymme i utbildningen oavsett könstillhörighet.

Stockholm stad är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. För förskolan innebär det att barn har rätt till förskoleplats där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på något av minoritetsspråken.

Ett systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att utveckla en likvärdig utbildning och undervisning av god kvalitet. Gemensamma stöddokument säkerställer likvärdigheten och anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet. Utifrån förskoleavdelningens uppföljningar och resultatanalyser under föregående verksamhetsår, har tre övergripande utvecklingsområden identifierats. Dessa områden kommer att prioriteras under 2023:

- Hållbart ledarskap och medarbetarskap
- Språkutvecklande utbildning och undervisning
- Tillgänglig och inkluderande förskola

Hållbart ledarskap och medarbetarskap

Rapporten Ledarskap i förskolan ligger till grund för förskoleavdelningens fortsatta utveckling av arbetet med förbättrad arbetsituation för barnskötare, förskollärare och rektor i syfte att skapa ett hållbart ledarskap och medarbetarskap. Följande delar ingår i utvecklingsområdet:

- Organisatoriskt och pedagogiskt ledarskap för rektorer
- Pedagogiskt ledarskap för förskollärare
- Medarbetarskap för arbetslag

Förskoleavdelningen har under 2022 påbörjat ett utvecklingsarbete med fokus på att definiera begreppet närvarande ledarskap samt på balansen i rektorsuppdraget. Arbetet omfattar att utveckla strukturer för den inre arbets- och utvecklingsorganisationen med biträdande rektorer, förskollärare och arbetslag, samt att utveckla samarbetet med stödfunktionerna. Arbetet fortsätter under 2023.

Under 2023 ska även kompetenshöjande insatser för förskollärare kopplade till pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget tas fram och genomföras. I detta ingår även att gemensamt definiera nyckelbegreppen undervisning och utbildning för att främja likvärdighet. Den professionsstärkande insatsen kommer även i delar att omfatta arbetslaget

som helhet.

Tillgänglig och inkluderande förskola

Förskolan ska säkerställa att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans verksamhet. Särskilda insatser är ibland nödvändiga för att möta barns individuella men även grupperns specifika behov. Behoven kan vara tillfälliga eller varaktiga, exempelvis kopplade till medicinska eller socioekonomiska förutsättningar. Insatserna kan innebära anpassningar i arbetslagens organisation eller arbetsätt, behov av specialkompetens hos medarbetare, anpassningar av lokaler samt utökad samverkan med externa aktörer. Förskoleavdelningen fortsätter därav utveckla former för arbetet med en tillgänglig och inkluderande förskola för alla barn. Avdelningen ska även genomföra en behovskartläggning avseende barn i behov av särskilt stöd i syfte att identifiera utvecklings- och stödbehov hos enheterna. Ytterligare två delar ingår i utvecklingsområdet:

- Förebyggande och främjande arbete
- Samverkan med externa aktörer

Förskoleenheterna ska under 2023 fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet. Det påbörjade utvecklingsarbetet i samverkan med grundskolan om övergångar från förskola till skola fortsätter under 2023. Även samverkan med avdelningen för social omsorg om rutiner för orosanmälan fortsätter utvecklas.

Språkutvecklande utbildning och undervisning

Utbildningen och undervisningen ska utgå från barnens intressen där barn stimuleras och utmanas med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning. Förskoleavdelningen tillsammans med förskoleenheterna har under 2020–2022 tagit fram och implementerat språkprogrammet för förskolan på alla enheter. Språkutvecklande arbete ligger som ett raster över hela utbildningens innehåll, från språksamtal med vårdnadshavare vid förskolestart till språkfokus vid övergång till grundskola. Läsmiljöerna fortsätter utvecklas med fördjupningar i drama, musik, berättande och skapande, både lokalt på enheterna samt i ett övergripande perspektiv. I syfte att utveckla det kollegiala erfarenhetsutbytet ska förskoleavdelningen fortsätta samordna och sprida goda exempel på arbetslagens undervisningsformer och innehåll.

Läroplanen över hela förskoleperioden

En del i arbetet med utveckling av utbildning och undervisning är att utveckla former för uppföljning och utvärdering av läroplansmålen under förskoleperioden som helhet, 1–5 år. Förskoleavdelningen ska utreda hur arbetet med läroplansmålen under hela förskoleperioden kan utvecklas.

Agenda 2030

Stadsdelsnämndens arbete och insatser bedöms stödja och bidra till mål 4. God utbildning till alla, 5. Jämställdhet samt 10. Minskad ojämlikhet i enlighet med Agenda 2030.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
-----------	--------	------------------------	--------------

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
 Antal barn per grupp	15	15	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Förskollärartäthet	15,5 st	15,5	Tertial

Nämndmål: Alla barn i förskolan stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö

Beskrivning

Målet nås genom att utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö skapar tillsammans förutsättningar för barns lärande och utveckling. Språkutvecklande arbete ligger som ett raster över hela utbildningen. Rektor leder och samordnar det pedagogiska arbetet och organiserar de strukturella förutsättningarna för utbildningen. Förskolläraren ansvarar för att undervisning bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Arbetslaget genomför utbildningen utifrån sina respektive uppdrag.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utforma och genomföra kompetenshöjande insatser för förskollärare och arbetslag i pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget.	2023-01-01	2023-12-31
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utreda hur arbetet med läroplansmålen under hela förskoleperioden kan utvecklas.	2023-01-01	2023-12-31
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina läsmiljöer och lärmiljöer med fokus på drama, musik, berättande och skapande.	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Varje barn vid Telefonplans förskolor utvecklas i inkluderande lärmiljöer både utomhus och inomhus

Förväntat resultat

-Förskoleundersökningen visar att vårdnadshavare till både pojkar och flickor upplever att den pedagogiska miljön uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.

-Pedagogerna har en nedskrivnen struktur/veckoschema för inkludering i utbildningen och undervisning både utomhus och inomhus som synliggörs i reflektionsunderlaget i skolplattformen.

-Alla barn utvecklar ett nyanserat talspråk, ordförråd samt en förmåga att berätta och uttrycka sina tankar vilket synliggörs i "lärområdet" för det språkutvecklande arbetssättet i planering och bedömning i Skolplattformen.

-Förskoleundersökningen visar att vårdnadshavare till både pojkar och flickor upplever att deras barn erbjuds fysiska aktiviteter.

Arbetssätt

- De pedagogiska miljöerna stödjer tanken om att lärandet sker i samspel med andra barn, pedagoger och med vår miljö och material. Barnen ska möta en tydlig, tillgänglig och utmanande lärmiljö. Materialet ska vara varierat och både locka och utmana barnen till såväl självständigt som handlett utforskande och lek. Våra lärmiljöer har mötesplatser där pojkar och flickor inbjudes och möts på ett likvärdigt sätt. Den pedagogiska miljön ska stötta och utmana pojkar och flickor inom läroplanens alla områden.

- Alla arbetslag som har barn i behov av särskilt stöd har en specifik nedskrivnen struktur för inkludering i utbildningen och undervisning som följs och är förankrad av alla i arbetslaget.

- Alla arbetslag presenterar sin pedagogiska lärmiljö på föräldramötena och förklarar syftet med val av material och pedagogiska rum.

- Alla våra arbetslag följer enhetens basmiljödokument samt våra utarbetade ställningstaganden kring den omsorgsfulla undervisningen.

- Vi skapar förutsättningar för alla barn i våra verksamheter ska ges lika möjlighet att uttrycka sina tankar och åsikter genom att bedriva undervisning i mindre grupp.

- Alla arbetslag erbjuder välutvecklande läsmiljöer som inbjuder både pojkar och flickor till läsning och boksamtal.

- Pedagogerna erbjuder pojkar och flickor en varierad och kommunikativ miljö genom att följa Hägersten/Älvsjö språkprogram.

- Alla arbetslag använder enhetens framtagna kommunikationsmall för arbetet i skolplattformen.
- Vi implementerar vårt basmiljödokument för aktivitet och rörelse utomhus.
- Vi ska utarbeta en jämställdhetslåda för vår enhet och som ska implementeras på varje förskola.
- Vi lyfter goda exempel på utomhusundervisning på seminarium och i nätverk i enheten.

Resursanvändning

- En tydlig organisation.
 - Lokal ledningsgrupp, samordningsgrupp och utvecklingsgrupp.
 - FN:s barnkonventions material - Lika och olika.
 - Aktiva åtgärder och plan mot kränkande behandling. -
- Förskolläraforum (lokal utvecklingsgrupp, LUG)
- Nätverk för alla pedagoger kring enhetens fokusområden språk och barnkonventionen.

Uppföljning

Arbetslaget följer upp enhetens fokusområden och förväntade resultat kontinuerligt genom dokumentation och reflektion i det systematiska kvalitetsarbetet. Alla arbetslag skriver en undervisningsplanering, lärloggar och undervisningsberättelse under verksamhetsåret utifrån läroplanen, verksamhetsplanen och den aktuella barngruppens behov och intressen. Det är ansvariga förskollärare som tillsammans med arbetslaget ansvarar för att arbetet utvärderas och utvecklas. I januari genomförs en kvalitetsrund för att följa upp enhetens fokusområde samt arbetet med de målstyrda processerna. Vi analyserar förskoleundersökningen och indikatorn vid varje terminsslut och gör de åtgärder som behövs för att utveckla verksamheten. Under verksamhetsåret så följer ledningen upp arbetslagens arbete genom lärområden i Skolplattformen.

Utveckling

Vi fortsätter utveckla vårt systematiska arbete i skolplattformen för att fördjupa och utveckla våra verksamheter samt för att bli ett ännu bättre stöd i vårt systematiska kvalitetsarbete.

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

Beskrivning

Målet nås genom att förskolans arbete med normer och värden präglas av barnkonventionens intentioner i en inkluderande utbildning för alla barn. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för alla barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin

vardag. Utbildningen är trygg och säker, riktlinjerna i Säker förskola, där arbetet med Aktiva åtgärder är en del, är vägledande i det arbetet. Rektor säkerställer att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Undervisningen kännetecknas av lek, språk samt hållbar utveckling, där barnens förmågor och intressen tas tillvara i undervisningens utformning.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin egen förmåga
- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen fortsätta utvecklingsarbetet av övergångar från förskola till grundskola i samverkan med utbildningsnämnden.	2023-01-01	2023-12-31
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen genomföra en behovskartläggning avseende barn i behov av särskilt stöd i syfte att identifiera utvecklings- och stödbehov hos enheterna.	2023-01-01	2023-08-31
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet.	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Varje barn vid Telefonplans förskolor utvecklar förståelse för sina demokratiska rättigheter och skyldigheter.

Förväntat resultat

-Förskoleundersökningen visar att varje barn utvecklas genom lika möjligheter oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsvariation.

-Varje barn utvecklar en förståelse för allas rätt till kroppslig och personlig integritet vilket synliggörs i i pedagogernas dokumentation, reflektionsunderlag och planering och bedömning(skolplattformen).

Arbetsätt

- Barnkonventionen ligger till grund för planeringen av barnens utbildning och undervisning vilket pedagogerna synliggör och dokumenterar i Planering och bedömning i Skolplattformen.

- Enhetens pedagogiska ställningstaganden ligger till grund för pedagogernas undervisningsplanering.

- Pojkar och flickor i våra verksamheter ges lika möjlighet att uttrycka sina tankar och åsikter genom att undervisningen bedrivs i små grupper.
- Vi erbjuder seminarium och nätverk där vi fördjupar oss i dilemman kring barns rätt till kroppslig och personlig integritet.
- Vi har en tydlig systematik i vårt arbete med aktiva åtgärder och plan mot kränkande behandling. Vi följer upp vårt främjande och förebyggande arbete kontinuerligt i vårt systematiska kvalitetsarbete.
- Vi lägger stor vikt vid våra arbetssätt och förhållningssätt för att skapa en kultur av respektfullhet och jämställdhet både gentemot barn, vårdnadshavare och i kollegiet genom att bland annat lyfta goda exempel. Ett annat exempel är att vi arbetar med dilemmafrågor på våra gemensamma forum och på planeringsdagar.
- Reflektionsunderlaget och innehåll på våra gemensamma möten medvetandegör och utvecklar förhållssättet på hur vi bemöter pojkar och flickor för att skapa reella möjligheter för jämställdhet.
- Vi utarbetar en jämställdhetslåda i vilken pedagoger kan inspireras och få stöd i sitt jämställdhetsarbete.

Resursanvändning

- En tydlig organisation.
 - Lokal ledningsgrupp, samordningsgrupp och utvecklingsgrupp.
 - FN:s barnkonventions material - Lika och olika.
 - Aktiva åtgärder och plan mot kränkande behandling. -
- Förskolläraryorum (lokal utvecklingsgrupp, LUG)
- Nätverk för alla pedagoger kring enhetens fokusområden språk och barnkonventionen.

Uppföljning

Arbetslaget följer upp enhetens fokusområden och förväntade resultat kontinuerligt genom dokumentation och reflektion i det systematiska kvalitetsarbetet. Alla arbetslag skriver en undervisningsplanering, lärloggar och undervisningsberättelse under verksamhetsåret utifrån läroplanen, verksamhetsplanen och den aktuella barngruppens behov och intressen. Det är ansvariga förskollärare som tillsammans med arbetslaget ansvarar för att arbetet utvärderas och utvecklas. I januari genomförs en kvalitetsrund för att följa upp enhetens fokusområde samt arbetet med de målstyrda processerna. Vi analyserar förskoleundersökningen och indikatorn vid varje terminsslut och gör de åtgärder som behövs för att utveckla verksamheten. Under verksamhetsåret så följer ledningen upp arbetslagens arbete genom lärområden i Skolplattformen.

Utveckling

Vi fortsätter utveckla vårt systematiska arbete i skolplattformen för att fördjupa och utveckla våra verksamheter samt för att bli ett ännu bättre stöd i vårt systematiska kvalitetsarbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och föreningsliv

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens enheter integrerar kultur i verksamhetens vardagliga arbete. Särskilda medel finns avsatt för detta. Tillgång till kultur spelar en viktig roll för barn och unga som skapar sin identitet. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer. Förskolan är därför en given mötesplats som kan ge lika möjligheter till deltagande och skapande i enlighet med Stockholm stads kulturstrategiska program. Kulturpengen till förskolan samt stöd i hur arbetet med kultur kan utformas och utvecklas ökar förutsättningarna för att lyckas med intentionen.

Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Barnen i förskolan har ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Ungarna får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud.

Lokala föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag och bidrar på det sättet att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelsområdet.

Förvaltningen initierar samarbeten som utvecklar och stärker nätverk till och mellan föreningar och deras verksamheter. Bland annat planeras kulturprojekt som i samverkan med föreningar, förskolor, skolor, fritidsaktiviteter bjuder in till samverkan, synliggör aktörerna och stimulerar till samarbete.

Ett utvecklingsarbete pågår för att bygga kontaktytor och samarbeten mellan olika föreningar och verksamheter. Syftet är att utveckla och bredda deltagandet, nå nya målgrupper, öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Vid bidragsgivning till föreningar samordnas regler och arbetssätt med stadens andra bidragsgivare för en effektivare handläggning och bättre service. Arbete pågår för att tydliggöra och utveckla regler och syfte med bidrag till föreningar samtidigt som en rättssäker

process säkerställs och oegentligheter motverkas.

Utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program, utvecklar stadsdelsförvaltningen arbetet med att inventera lokalbestånd och behov av lokaler för kultur, fritid och föreningsliv i stadsdelsområdet. Stadsdelsområdets parker är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation.

Förväntat resultat

- Kultur- och fritidsaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.
- Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.
- Barn på förskola och unga i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, träffpunkter och genom sina organisationer.
- Boende i stadsdelsnämndens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.
- Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet. samarbete med föreningar och nätverks mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

Enhetsmål: Varje barn vid Telefonplans förskolor erbjuds att möta och prova olika former av kultur under sin förskoleperiod.

Förväntat resultat

- Telefonplans förskolor nyttjar kulanpremien så att alla barn får ta del av kulturutbudet i Stockholm någon gång under sin förskoleperiod.

Arbetsätt

Kultur i förskolan omfattar kultur för, med och av barn, som stimulerar fantasin och utvecklar barns kunskap i och förmåga att, uttrycka sig i olika former. Pedagogerna inom förskolorna planerar och genomför kulturupplevelser utifrån den pedagogiska verksamheten, projektarbeten och läroplanen för förskolan. Genom den skapande verksamheten får barnen tillfälle att utveckla sina kreativa förmågor i olika former. Barnen ges dagliga tillfällen att skapa och konstruera med hjälp av olika material och tekniker och att utveckla sin motorik genom olika sinnen såsom exempelvis dans, rörelse och drama.

Vi tar del av kulanpremien så vi har möjlighet att låta barnen få tillgång till kulturupplevelser under sin förskoleperiod

Vi har ett gott samarbete med Hägersten/Älvsjös biblioteksverksamhet.

Vi följer kulturplanen som är framtagen av Hägersten/Älvsjö och vi har ett interkulturellt förhållningssätt.

Resursanvändning

- Enhetens utvecklingsledare.
- Kulanpremien.
- Enhetens kulturombud
- Enhetens kultur grupp.
- Hägersten/Älvsjös ställningstaganden kring kultur.
- Telefonplans bibliotek

Uppföljning

Arbetslaget följer upp våra fokusområden och förväntade resultat kontinuerligt genom reflektion i vårt systematiska kvalitetsarbete och dokumentation i skolplattformen. Vi dokumenterar barns deltagande i kulturaktiviteter så vi kan se att alla barn får ta del av kulturutbudet och kulanpremien

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,6 kg CO ₂ per kg livsmedel	1,6 kg CO ₂ per kg livsmedel	År

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en fossilbränslefri organisation med minimal klimatpåverkan

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden arbetar utifrån stadens klimathandlingsplan samt miljöprogrammet i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan sträcker sig fram till slutet av 2023. Stadsdelsnämnden tar med sin handlingsplan ett krafttag vad gäller miljö- och klimatfrågorna, och växlar nu upp arbetet ytterligare i och med skärpta miljö- och klimatmål.

Stadsdelsnämnden arbetar med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av bland annat utbildningar i energieffektivt beteende i storkök och hållbara kontor, samt

utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

När upphandlingen av ny parkentreprenad görs under 2023 ska tydliga miljökrav ställas för att minska nämndens indirekta klimatpåverkan.

Verksamheter som köper in livsmedel ska genom ökad medvetenhet minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska stadsdelsnämnden få ner sina utsläpp från livsmedel ytterligare under 2023. Livsmedelsinköp är stadsdelsnämndens största källa av växthusgaser.

Stadsdelsnämnden kommer att utveckla former för att inkludera civilsamhälle och näringsliv i klimatarbetet i större utsträckning. En del i detta är att arbeta med utökad medborgardialog.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har slutfört samtliga aktiviteter i den lokala miljö- och klimathandlingsplanen.
- Klimatpåverkan från konsumtion har minskat, stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation och klimatanpassningsåtgärder har vidtagits.
- Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin och matavfall sorteras i alla lokaler där det är möjligt.
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning har minskat med en fjärdedel av mandatperiodens mål om en 10 procentig minskning.
- Användningen av plast och engångsartiklar har minskat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska fortsatt bidra med kunskap till förskolornas kokkar om livsmedels påverkan på klimatet och biologisk mångfald.	2022-01-01	2023-12-31
Stadsdelsnämndens medarbetare som arbetar i tillagningskök eller mottagningskök ska gå e-utbildningen om energieffektivt beteende i storkök	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Enheten arbetar för att stadsdelsnämnden är en fossilbränslefri organisation med minimal klimatpåverkan

Förväntat resultat

- Kokkarna uppnår 60% ekologiska livsmedel
- Kokkarna gör alla sina inköp i agresso.

Arbetsätt

- Alla kokkar gör beställningar i stadens inköpssystem agresso.
- Enhetens alla medarbetare ska ha ett medvetet förhållningssätt när man gör beställningar och vid val av material.
- Kokkarna har köksmöten där man delar kunskaper och skapar möjlighet att utveckla och

inspirera varandra till ett mer ekologiskt och hållbart arbetssätt. Kockarna skapar intresse hos barn och pedagoger att lära sig mer om näringslära och kostmedvetenhet via våra gemensamma möten eller egna möten med barn och pedagoger.

Resursanvändning

Enhetens köksmöten är tillfällen där vi skapar möjlighet till kollegialt lärande och utbyte av erfarenheter.

Uppföljning

Måndsvisa köksnätverk för enhetens kockar.

Månadsvis uppföljning av ekonomin och budgetläget för varje förskola.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning	88	88 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	70 %	70 %	År

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till en god livsmiljö och har giffria verksamheter

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta systematiskt med verktygen Chemsoft och Byggvarubedömningen. Under 2023 ska arbetet med de båda verktygen utvecklas, i syfte att vässa arbetet.

Vidare nås målet genom att växla upp arbetet med skadlig påverkan från livsmedelsinköp. Stadsdelsnämnden ska undersöka orsaker till att nämnden historiskt sett haft svårt att nå målen för ekologiska livsmedel, samt se över möjliga lösningar för bättre måluppfyllelse framöver. Till detta hör också arbetet med att utveckla strategier för miljö- och klimatsmarta inköp av livsmedel inom äldreomsorg och social omsorg - där förskoleavdelningens lyckosamma arbete under de senaste åren fungerar som modell.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Stadsdelsnämnden har en plan som följs för att bygg- och anläggningsprojekt följer kraven i Byggvarubedömningen.

-Det finns ett systematiskt arbete för att öka andelen inköpta ekologiska livsmedel och animalier som har krav på djurskydd samt restriktiv antibiotikaanvändning ökar inom stadsdelsnämndens alla verksamheter som köper in livsmedel.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2023-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom tilldelad ekonomisk ram

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Nämndens lokalförsörjningsplan tas fram i samband med Underlag för budget 2024-2026. I lokalförsörjningsplanen slås nämndens långsiktiga arbete med lokaler fast, i syfte att tillgodose verksamheternas krav på ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Inriktningen framåt är att hyra lokaler av stadens fastighetsägande bolag. Under 2023 kommer nämnden att öppna en ny förskola om sex avdelningar i kvarteret Zachrisberg nära Årstabergets pendeltågsstation.

Förväntat resultat

- Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.
- Stadsdelsnämnden hyr lokaler som är ändamålsenliga och kostnadseffektiva

Enhetsmål: Enheten bedriver verksamheten inom sin ekonomiska ram

Förväntat resultat

- Varje förskola inom enheten har en budget i balans

Arbetsätt

Vi har tydliga rutiner för intag av vikarier och vem som ansvarar för att ringa in vikarier till förskolorna. Vi har även tydliga rutiner för inköp och en skriftlig uppföljningsmall på alla

våra inköp.

Vi arbetar för att alltid ha fulla barngrupper och att alla inom enheten känner ansvar för att vi ska ha en god kvalitet och ett gott rykte så att vi blir attraktiva verksamheter att gå på.

Resursanvändning

Enhetsen har genomgång av budget en gång i månaden med controller på förvaltningen.

Vi har tydliga rutiner och en tydlig medvetenhet kring inköp av material och förbrukningsvaror.

Enhetsens administratör för statistik för ekonomiska inköp såväl pedagogiskt material som livsmedel.

Uppföljning

En gång i månaden med controller.

En gång i månaden med de som ansvarar för inköp och egen uppföljning månadsvis så vi kan se tidiga mönster i ekonomin på vardera förskola.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet att ha fokus inom områdena; anställningar, arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap.

Goda och trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. Rekryteringsprocessen säkerställer att rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med verksamhetens kompetensförsörjningsplan och bemanningsstrategi.

Systematiskt arbete inom arbetsmiljöområdet är ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. För skyddsombud och chefer hålls gemensam utbildning i grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete regelbundet.

Att arbeta främjande och förebyggande med friskfaktorer för att sänka sjukfrånvaron och skapa en god social och organisatorisk arbetsmiljö är prioriterat. Friskvård är en viktig del inom arbetsmiljöarbetet för att skapa förutsättningar för medarbetare att må bra. Som personalförmån kan medarbetare i stadsdelsnämnden ta ut friskvård på arbetstid när arbetet och verksamheten så tillåter. Förvaltningen arbetar systematiskt med kort- och långtidsfrånvaro enligt den rehabiliteringsprocess som är gemensam för staden.

Under perioden augusti – november utför alla enheter arbetsmiljöronder som även inkluderar ett avsnitt rörande årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultatet av den årliga uppföljningen summeras på avdelnings- respektive nämndnivå och följs upp i samverkansgrupper tillika arbetsmiljökommittéer. Resultatet analyseras och eventuella åtgärder som är gemensamma för en stor del av stadsdelsnämnden samordnas.

Ett aktivt strategiskt kompetensförsörjningsarbete utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. Varje verksamhet planerar kompetensutvecklingsinsatser och för att bibehålla en kontinuitet i verksamheten och stärka försörjningen av chefer och nyckelkompetenser är det även viktigt med en strategisk successionsplanering. Inom äldreomsorgen kommer den genomförda kartläggningen av formell kompetens ligga till grund för vidare utvecklingsinsatser för att säkerställa kompetensbehovet på kort och lång sikt. Vid rekrytering av chefer är det även viktigt att de fem kompetenserna i stadens chefsprofil är vägledande i rekrytering och urval.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Ledarskapet ska vara präglad av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod. Chefer ska stöttas och stärkas i detta för att på bästa sätt kunna leda sin verksamhet och i det uppmuntra medarbetare att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus.

Chefer som är nya i sin chefsroll, genomgår chefsintroduktion för att få en god grund till vad som förväntas i uppdraget kopplat till personalansvar och att vara arbetsgivarföreträdare. Utvecklingsinsatser för chefer kan även ske genom stadens chefsutvecklingsprogram och upphandlade insatser.

Förväntat resultat

- För de anställningar som ingås ska normen vara tillsvidareanställning på heltid.
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.
- Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.
- Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden tillsammans med förskoleenheterna ska fortsätta utveckla arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare inom ramen för det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2022-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Varje medarbetare i Telefonplans förskolor har en god arbetsmiljö och bidrar till den genom ett hållbart och aktivt ledarskap och medarbetarskap

Förväntat resultat

- Medarbetarenkäten visar på en hög nöjdhet inom området respektfullt bemötande och förtroende för närmsta cheferna.
- Systematiskt arbetsmiljöarbete följs upp och utvecklas genom ett hållbart och aktivt ledarskap och medarbetarskap.

Arbetsätt

- Enheten nyttjar stadens kompetensförsörjningsprocess som stöd i arbetet med att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare. Vi har en tydlig rutin för att ta emot nya medarbetare där introduktionen är viktig.
- Arbetet med att följa upp medarbetarenkäter, skyddsronder är en viktig del i arbetet för en bra arbetsmiljö. Alla förskolor har en eller två pedagoger som är ansvariga för samordningsfrågor och är med på möten där organisation och arbetsmiljö är i fokus.
- Strukturer för ett likvärdigt arbete på förskoleenheterna ska skapa förutsättningar för att arbeta med arbetsmiljöfrågor utifrån lokala behov och förutsättningar.
- Enheten har en arbetsmiljögrupp där chefer och arbetsplatsombud jobbar tillsammans för en bra arbetsmiljö för att öka tilliten och skapa respektfulla möten mellan alla medarbetare i Telefonplans förskolor.

Resursanvändning

- En tydlig struktur på det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Ett kalendarium där fokus är på effektiva möten och reflektion
- God samverkan mellan chefer och arbetsplatsombud
- En arbetsmiljögrupp

Uppföljning

Månadsvis i vårt systematiska arbetsmiljöarbete, på APT, arbetsmiljömöten. Skyddsronder en gång per termin där egna arbetsmiljöenkäter på det fysiska och psykosociala är ett viktigt underlag. Medarbetarenkäten för alla stadens medarbetare görs en gång om året. Planeringsdagar där systematik kring både arbetsmiljö och pedagogik är tydligt uppdelat.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Nämndmål: Stadsdelsnämnden har en hög beredskap i alla verksamheter

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden utför ett genomgripande arbete för att identifiera och analysera stadsdelsnämndens viktiga och samhällsviktiga verksamheter och processer. Stadsdelsnämndens kris-, kontinuitets- och beredskapsarbete är samordnat så att de hänger ihop, är effektivt och känt för de som berörs. Kunskapshöjande insatser inom krisberedskap och civilt försvar genomförs i stadsdelsnämndens verksamheter. Arbetet med krisstödsorganisation fortsätter, i syfte att ge stadsdelsområdets invånare stöd vid kriser. Stadsdelsnämnden avsätter resurser för att implementera de lokala tillämpningsanvisningarna för informationssäkerhet. Stadsdelsnämndens beredskap att hantera kriser och samhällsstörningar stärks genom ett systematiskt planeringsarbete samt övning.

De lokala anvisningarna för informationssäkerhet ska implementeras och alla medarbetare ska känna till hur nämnden arbetar med informationssäkerhet och dataskydd. Detta sker bland annat genom att de obligatoriska utbildningarna genomförs för samtliga medarbetare och genom det nätverk av informationssäkerhets- och dataskyddsambassadörer som finns på förvaltningen.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap inför kommande kriser.
- Risk- och sårbarhetsanalysen är genomarbetad, dynamisk och välkänd för relevanta funktioner.
- Samhällsviktiga verksamheter och de verksamheter som är av vikt för dessa har en kontinuitetsplan som är övad.
- Stadsdelsnämnden har tre permanenta trygghetspunkter.
- Nödändig information om dataskydd och informationssäkerhet har nått och är begriplig för samtliga medarbetare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla medarbetare ska genomgå de obligatoriska utbildningarna om dataskydd och informationssäkerhet	2023-01-01	2023-12-31
Samtliga chefer ska genomgå utbildningen i informationssäkerhet och dataskydd som är framtagen för målgruppen	2023-01-01	2023-12-31
Samtliga verksamheter ska ta fram en beredskapspärm där rutiner för krishantering ska finnas	2023-01-01	2023-12-31
Stadsdelsnämndens verksamheter som bedöms vara samhällsviktiga eller är av vikt för dessa ska ha en uppdaterad kontinuitetsplan som är övad	2023-01-01	2023-12-31

Redovisning av ekonomi

Resursanvändning

Vi har en hög andel legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare som är enhetens främsta resurs. Medarbetarna har hög kompetens och är med och utvecklar enheten tillsammans med ledningen. Vi har relativt nya förskolor som är anpassade efter verksamhetens behov vilket gör att vi kan bedriva förskolor med hög kvalitet. Vår organisation bygger på att vi i ledningen har olika uppdrag och ansvar vilket gör att vi inte är inne i alla frågor. Det ser vi som en effektiv resurs som hjälper oss i verksamhetsutvecklingen. Lokalfrågor är en viktig del i arbetet med verksamhetsutveckling och här har vi en tydlig uppdelning i ledningen om att en av oss ansvarar för dessa frågor så det blir tydligt i enheten.

Budget 2023

Enheten bedrivs resurseffektivt och är viktig för att ha en budget i balans. Vi har en öppen dialog i enheten i att informera om det ekonomiska läget så att alla medarbetare förstår varför vi tar de beslut vi tar. Vi arbetar med att tydliggöra nyckeltal för hur många barn per grupp vi ska ha, antal pedagoger per barn och hur många timmar varje barngrupp har. Detta gör vi varje månad i prognosmöten i ledningen. När vi behöver göra ändringar på grund av ekonomin är vi tydliga till medarbetarna vad beslutet beror på. Ekonomin är viktig och en balans för att även bibehålla kvalitén på verksamheten.

Barnantalet har under de senaste året varit svårare att förutse och därför jobbar vi mycket mer gemensamt i stadsdelen för att kunna göra åtgärder tillsammans.

Övrigt

Agenda 2030

Den 25 september 2015 antog FN:s generalförsamling Agenda 2030. Det är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder antagit. Uppgiften är att klara av fyra stora utmaningar till år 2030:

- att avskaffa extrem fattigdom
- att minska ojämlikheter och orättvisor i världen
- att främja fred och rättvisa
- att lösa klimatkrisen.

Sedan två år tillbaka arbetar Stockholms stad aktivt med Agenda 2030, efter ett beslut i kommunfullmäktige. Syftet är att agendan ska användas som ett verktyg i det långsiktiga utvecklingsarbetet. Stockholms stad har höga ambitioner när det gäller att nå en hållbar samhällsutveckling enligt agendan. Dessa ambitioner kommer till uttryck i *Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm*.

Mål 4 handlar om att säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja ett livslångt lärande för alla och är det främsta målet utifrån agenda 2030 för oss i förskolan att förhålla oss till.

Kvalitetsarbete

Tillsammans med utvecklingsenheten på stadsdelen har vi skapat en bra början på att nå likvärdig utbildning och undervisning i förskolan. Vi som arbetar inom förskolan har som uppdrag att fostra nästa generation och skapa förutsättningar för en mer jämställd och jämlik värld. Att arbeta med hållbar utveckling inom förskolan är en självklarhet för oss men vi behöver fortsätta synliggöra det viktiga arbete som görs inom förskolan så att skolan kan ta vid när barnen slutar hos oss. Det räcker tyvärr inte med att förskola och skola ska göra detta viktiga arbete utan hela samhället behöver hjälpa till.

Att hantera klagomål skyndsamt är något vi i ledningen värdesätter högt. Ett mail från en orolig vårdnadshavare ska vi svara på så snabbt som möjligt. Vi bokar in samtal med berörda vårdnadshavare och pedagoger för att hjälpas åt att hantera det som uppkommit. Vi analyserar inkomna klagomål och ser om vi kan se ett mönster. Vi får in mycket få klagomål vilket tyder på att vi har nöjda brukare men de vi får in tar vi på stort allvar och hanterar skyndsamt.

Enkäter under läsåret hanteras på våra planeringsdagar. Vi analyserar både på avdelningsnivå och förskolenivå. Vi ser om vi kan hitta något som sticker ut och analyserar det. Vi återkopplar resultatet så snart det kommit och fördjupar analyserna gemensamt i arbetsgrupperna på planeringsdagarna under våren. En första analys i januari en en slutlig analys i maj samt det nya resultatet av årets resultat då den inkommer i maj.